

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 32P/149/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6117219847
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 03. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ingrid Steinsdorferová
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2020:6117219847.12

Uznesenie

Okresný súd Banská Bystrica, v právnej veci starostlivosti o maloleté deti H., N. nar. XX. 3. XXXX a F. nar. XX. XX. XXXX, bytom u otca, v konaní zastúpené opatrovníkom ÚPSVaR Banská Bystrica, deti matky X. L. W., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom M., H. XX, t.č. M. M., A. 2, právne zastúpená Kanisová & Kanis Advokátska kancelária s.r.o. so sídlom Bratislava, Ďumbierska 3F a otca Mgr. F. H., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom M. M., M. R. XX, právne zastúpený Lion Law Partners s.r.o. so sídlom Banská Bystrica, Komenského 14 A, o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, o nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

Súd dočasne zveruje maloleté deti H., N. nar. XX. XX. XXXX a F. nar. XX. XX. XXXX do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov tak, že striedavá osobná starostlivosť sa bude realizovať v týždennom intervale s tým, že osobnú starostlivosť o maloleté deti od piatku od 18:00 hod párneho týždňa v roku do piatku do 18:00 hod. nepárneho týždňa v roku zabezpečuje otec a od piatku od 18:00 hod. nepárneho týždňa v roku do piatku do 18:00 hod. párneho týždňa v roku zabezpečuje matka.

Matka je každý piatok nepárneho týždňa v roku o 18:00 hod oprávnená maloleté deti od otca prevziať pred vchodom do domu otca a povinná každý piatok párneho týždňa o 18:00 hod. maloleté deti odovzdať pred vchodom do domu otca.

Rodičia sú p o v i n í v stanovené dni a hodiny odovzdávať si maloleté deti do osobnej starostlivosti druhého rodiča s potrebnými osobnými vecami a maloleté deti riadne pripraviť na starostlivosť druhého rodiča.

Súd zrušuje uznesenie Okresného súdu Banská Bystrica č. k. zn. 32P/149/2017-186 zo dňa 09. 07. 2018 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 15CoP/30/2018-346 zo dňa 22. 08. 2018 a uznesenie Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 32P/149/2017-557 zo dňa 01.03.2019 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 12CoP/18/2019-672 zo dňa 17.05.2019.

Toto neodkladné opatrenie t r v á do právoplatného skončenia veci vedenej na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 32P/149/2017.

o d ô v o d n e n i e :

1. Matka sa podaním doručeným súdu dňa 17.03.2020 domáhala nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým súd dočasne zverí maloleté deti do striedavej osobnej starostlivosti v týždennom intervale. Svoj návrh odôvodnila tým, že postupne upevňuje svoje vzťahy s maloletými deťmi. Práve proces tejto postupnej zmeny, obnovovania citovej väzby a rozšírenia kontaktov s maloletými deťmi by mal byť naďalej udržiavaný a podporený súdnym rozhodnutím, nakoľko aktuálne práve to sa javí ako nanajvyššie potrebné vo vzťahu k maloletým deťom. Dočasnosť úpravy styku neodkladnými opatreniami naplno odôvodňuje požiadavku, aby úprava starostlivosti a styku rodičov o maloleté deti nebola neodkladným opatrením fixovaná na dlhú dobu a de facto tak nahrádzala rozhodnutie vo veci samej. Naopak úprava

styku neodkladnými opatreniami umožňuje pružne v záujme maloletých detí reagovať na aktuálny stav a podporovať obnovovanie a rozvíjanie otcom poškodených citových vzťahov matky a maloletých detí. Postupným rozširovaním styku neodkladným opatrením sa zabezpečí k meritórnemu rozhodnutiu súdu taký stav, že súd bude môcť meritórne rozhodnúť o rovnoprávnom výkone rodičovských úloh oboma rodičmi a nebude tu existovať prekážka, že maloleté deti nie sú na takúto formu starostlivosti zvyknuté, resp. že v čase rozhodnutia súdu tak nefungujú a bola by to pre nich príliš výrazná zmena. Dĺžka konania, a to aj vzhľadom na aktuálnu situáciu na Slovensku a preto odročenie pojednávania nariadeného na deň 16.03.2020 a obmedzené možnosti súdu pokračovať bezodkladne v konaní a prijať meritórne rozhodnúť, a čas maloletých detí s dominantným referenčným rodičom nerešpektujúcim práva druhého rodiča a aktívne odmietajúcim druhého rodiča v živote detí, pripravilo deti o viac ako rok a pol života v jednom z dvoch najdôležitejších vzťahov a má svoje dopady na prežívanie detí, ako ustráchanosť a mlkvosť detí, pocity viny za pocikávanie, citový chlad voči nej, strach prejaviť sa a rozprávať otvorene. Otec ako referenčný rodič sa svojim konaním na deťoch dopúšťa doslova psychického násillia, a to práve odopieraním kontaktu s matkou a jeho nechotou akokoľvek sa dohodnúť s matkou, čo je preukázané aj jeho vyjadreniami na poslednom pojednávaní súdu dňa 05.03.2020 a podaním zo dňa 26.02.2020. Túto situáciu je potrebné zmeniť a rodičom nariadiť neodkladným opatrením striedavú osobnú starostlivosť. Najdôležitejší predpoklad stabilného výchovného prostredia je schopnosť rodiča vychovávať dieťa k úcte k druhému rodičovi. Otec však deti vychováva v nenávisťnom postoji voči matke a tým ich hlboko poškodzuje. Oslovovanie jeho manželky „mama“ a ich spoločne ako „rodičia“, otcom používané oslovovanie vlastnej osoby (svojej novej rodiny) v množnom čísle pri komunikácii (SMS správy, emaily), ako aj názor otca, že všetky problémy v súvislosti s výchovou detí, ako napríklad výskyt vší u detí, pomočovanie alebo nabúrание denného režimu detí po styku, sú jej vinou. Tvrdenie otca, že deťom je bez nej lepšie, sú neprípustným ukazovateľom neschopnosti otca reflektovať svoje rodičovské povinnosti, vykonávať rodičovské práva v záujme detí a v súlade s jej rodičovskými právami a byť príkladom emočne zdravého dospelého pre deti. Otec vystupuje ako presadzujúci sa rodič odmietajúci ju v živote detí. Otec svojim prístupom potvrdzuje, že za takmer dva posledné roky, kedy sú deti zverené do jeho starostlivosti, sa v otázke výchovy detí nedokázal posunúť smerom k spolupráci s ňou, stále sa správa nadradene a jeho jediným zámerom je obmedziť čas maloletých detí strávený s ňou na minimum. V takejto situácii vyvstáva otázka, či je rodič, ktorý aktívne zamedzuje styk dieťaťa s druhým rodičom (ktorý je spôsobilý styku ako aj výchovy) vhodným rodičom na riadnu výchovu detí a či jeho osobná starostlivosť je v záujme detí. Podľa judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky: „Je potrebné poznamenať, že nemožno uprednostniť, zásadu stability výchovného prostredia dieťaťa, ak má ustúpiť vyššiemu cieľu - ktorým je zabezpečenie riadnej výchovy maloletého dieťaťa. Rodič dopúšťať sa takéhoto obmedzovania práva dieťaťa na stretávanie s druhým rodičom, ktorý je schopný vylúčiť druhého (výchovne spôsobilého) rodiča zo života ich spoločného dieťaťa neposkytuje žiadnu záruku, že výchova dieťaťa splní ciele, ktoré od nej spoločnosť očakáva. Preto je v zákone o rodine zakotvená možnosť súdu považovať kvalifikované bránenie v styku za podstatnú zmenu pomerov. Súd by nemal v rozhodnutí o zmene zverenia váhať, pretože škody, ktoré môže programujúci rodič na psychike dieťaťa napáchať, sú vážneho a dlhodobého charakteru, pričom úspešnosť ich odstránenia závisí vo veľkej miere aj od dĺžky nesprávneho výchovného pôsobenia programujúceho rodiča. Je rozhodne v záujme dieťaťa byť v kontakte s oboma rodičmi; pokiaľ sú riadne výchovne spôsobilí. ... súdy sú povinné zverenými procesnými prostriedkami vytvárať predpoklady pre urovanie narušených vzťahov medzi rodičmi a deťmi, vrátane prostriedkov donútenia, ak môže takéto opatrenie viesť k sledovanému cieľu a ak je primerané.“ Otec si vyhradzuje pre seba právo rozhodovať ohľadne maloletých detí, bez toho aby matku čo i len riadne informoval, a to napríklad ohľadne lekárov (psychologička F.), krúžkov detí, táborov (N. počas jarných prázdnin 2020), rozhodnutie ohľadne prázdnin, ako aj vo veciach, o ktoré ho špeciálne poprosí, ako napríklad ohľadne náušnic alebo ohľadne oslovovania mama, a to všetko aj napriek tomu, že do súčasnosti sú zákonnými zástupcami maloletých detí obaja rodičia. Otec s matkou ohľadne detí nekomunikuje. N. bol napríklad prihlásený na basketbal a jeho zápasy bývajú počas víkendov, kedy má syna na styku. Avšak pred tým než N. prišiel k nej v sobotu, kedy mal mať zápas, nedostala žiadnu informáciu od otca, že syn vôbec má nejaký zápas. Náznak toho ako by to mohlo medzi rodičmi fungovať predstavuje komunikácia ohľadne vianočných prázdnin. Na zimných prázdninách bol otec ochotný sa dohodnúť. Počas jarných prázdnin už však opäť deťom kontakt neumožnil. Otec na email ohľadne jarných prázdnin reagoval až týždeň po jeho zaslaní, s tým, že sa bude pridrižovať súdneho rozhodnutia a presne podľa neho určil, v ktorý deň má s deťmi styk aj počas jarných prázdnin (utorok 3 hodiny a víkend) bez ohľadu na to, že ide o školské prázdniny a v tento čas by deti mali príležitosť stráviť s ňou viac času. Namiesto času s ňou, bol počas jarných prázdnin N. na počítačovom kurze a F. strávila polovicu prázdninového týždňa v škôlke. Otec uvádza, že deti majú program, na ktorý sa už tešia, a

potom uprednostňuje záujmové krúžky pred kontaktom s ňou, pričom o týchto záujmových krúžkoch otec ju ani len neinformuje a ona sa o nich dozvie až od detí pri najbližšom stretnutí. Otec zneužíva svoje postavenie, preferuje vlastné riešenia a začleňovanie maloletých detí do jeho novej rodiny bez nej. Je postavená do pozície rodiča, ktorý má maloleté deti len na styk, ostatné záležitosti rieši samostatne. Aktuálnou situáciou postupne stráca vplyv na život maloletých detí. Otec si s maloletými deťmi robí, čo chce. Vzhľadom na postoj otca voči matke je potrebné rozhodnúť o rozšírení styku s maloletými deťmi neodkladným opatrením, nakoľko nemožno u otca predpokladať akúkoľvek dobrú vôľu pomôcť obnoviť a ďalej rozvíjať jej vzťah s maloletými deťmi. Komunikácia otca voči nej je neustále nátlaková, šikanózna a nepriateľská. Na žiadosť, aby na rodičovskom združení boli prítomní len oni dvaja ako rodičia a nie traja aj s jeho manželkou, sa otec rozhodol nezúčastňovať na individuálnych konzultáciách a dohodol si s učiteľkami individuálne informovanie pre neho a jeho manželku. Keď otca požiadala, aby nastrefovanie náušničiek F. prenechal na ňu, odpoveď otca znela (e-mail zo dňa 05.09.2019): „Len pre úplnosť - ide o F. detskú voľbu, takže si myslím, že ak by ju naozaj chcela riešiť, tato záležitosť patri jej a je teda na nej, s kým ju chce absolvovať.“ Náušnice boli dcére nastrelené u otca ignorovaním jej požiadavky. Informácie od otca o maloletých deťoch v informačných emailoch sú čisto formálne. Uvedené možno ilustrovať na prípade zranenia nohy u N., kedy syn prišiel od otca na styk dňa 20.09.2019 krivajúc. Nedostala od otca žiadne informácie o N. stave. Chcela sa mu pozrieť na zranenie, N. ju odmietol k rane pustiť a povedal jej, že má iba svalovicu z basketbalu. N. má k nej po tom, čo boli pred rokom a pol rozdelení, ešte stále naštrbený vzťah a k určitým pre neho intímny veciam ju nechce pustiť. Na bolesť reaguje veľmi úzkostne a precitlivo a nechcela na neho tlačiť, aby jej nohu ukázal, nakoľko sa bála, že tým ublíži ich vzťahu. Vzhľadom na to, že má maloleté deti u seba len maximálne na dva dni, je ťažké za dva dni sa adaptovať a pustiť toho druhého k sebe s otvorenou náručou. Doteraz nikdy otcovi nevytýkala prístup k zdravotnému stavu maloletých detí a jeho prístup k nim, akceptovala. Otec však naopak aj najmenší detail využíva na to, aby poukázal ako je jej výchova nedostatočná. Takéto správanie otca považuje za neprípustné a vo veľkej miere sťažujúce konštruktívnu spoluprácu rodičov a ohrozujúce deti. Otec sa snaží zneužívať akékoľvek zámienky, aby súd presvedčil o tom, že je nespôsobilá postarať sa o maloleté deti. Rovnako počas víkendu od 18.10.2019 do 20.10.2019, kedy N. z piatku na sobotu zvracal, s ním strávila 4 hodiny v nemocnici na urgentnom prijíme na infúzií. Až neskôr sa od N. dozvedela, že v domácnosti otca N. nevlastná sestra zvracala a pravdepodobne mala vírusové ochorenie. Otec ju o ich rodinnej situácii neinformoval a nedokázala to dostatočne vysvetliť ani ošetrovateľovi. Podľa názoru je pri prechode detí z jednej domácnosti do druhej toto základné informovanie nevyhnutné. Otec ale tento názor nezdieľa. Keď N. odchádzal od nej po víkende, keď zvracal, otca informovala vecne o všetkom, čo sa dialo, neobviňovala ho, ale konštruktívne navrhovala riešenia na základe posledných udalostí, ktoré sa stali. Akékoľvek požiadavky na otca, ktorých nie je z jej strany veľa, sú kategoricky otcom neprijaté. Napríklad zdvorilo a bez výčitiek poprosila otca, aby sa postaral o to, aby oslovovanie „mama“ patrilo F. biologickej matke, aby jednoducho pomohol dcére ujasniť si tieto veci, pretože odpozorovala u dcéry, že má prirodzene v tejto otázke zmätko, a z dôvodu, že ona ako biologická matka to nevníma ako správne a je to pre ňu samozrejme ťažké. Otec na túto prosbu reagoval negatívne a túto situáciu označil len ako jej problém. Otec ju nepovažuje za rovnocenného a rovnoprávneho rodiča, svojim správaním sa k nej účinne bráni styku, vytvára bariéry pre ďalšie budovanie si vzťahu s maloletými deťmi a naopak aktívne na jej úkor buduje vzťah maloletých detí s jeho súčasnou manželkou a ich spoločnými deťmi. Maloleté deti majú prirodzene vytvorené citové väzby k nej, jej absenciu v ich živote vnímajú citlivo a dlhodobé pretrvávanie takéhoto stavu môže mať na ich optimálny psychický vývoj patologický vplyv. Maloleté deti sú mĺkve a je vidieť, že o veciach týkajúcich sa otca nechcú pred ňou hovoriť, akoby im bolo povedané, že nesmú. F. sa pri prezliekaní začala výrazne skrývať, čo je pre ňu varovný signál, že ju zrejme niekto pred niečím varoval. F. prestala vyjadrovať svoje emócie. Po udalostiach, pri ktorých ju otec násilím odtrhol od nej napriek tomu, že jasne vyjadrovala svoju potrebu zostať s ňou sa psychicky prispôbila. F. pocikávanie pretrváva a u otca je jej pocikávanie riešené spôsobom, ktorý nie je v poriadku, a to sľúbenou odmenou za určité nepocikvané obdobie, ak sa potom F. náhodou pociká, veľmi sa za to hanbí a skrýva sa. Na F. je vidno neurotické prejavy obhrýzania si kože až do krvi. N. je ovplyvnený negatívnym postojom otca k nej a trvá mu vždy niekoľko hodín, kým dokáže s ňou nadviazať kontakt a uvoľnene sa rozprávať, potom je už schopný prijímať aj prejavovať city, avšak je to na neho zjavne veľký nápor robiť tak napriek tomu, že zo strany otca vníma voči nej odmietanie. Je plne spôsobilá postarať sa o deti, má zabezpečené vhodné bytové podmienky a deťom vie vytvoriť zaujímavý a podnetný program, čoho dôkazom bola aj starostlivosť počas letných a zimných prázdnin. Vie zabezpečiť denný režim deťom a postarať sa o ne tak, aby mali zabezpečené všetky svoje životné potreby. V tejto súvislosti poukázala aj na Y. Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 26.09.2019, sp. zn. 16CoP/37/2019-778: „Jeho tvrdenie, že v priebehu dvoch týždňov prázdnin nebude

informovaný, kde sú deti a na akých akciách sa zúčastňujú navodzuje, že nedokáže s matkou maloletých detí a svojimi deťmi počas ich neprítomnosti zodpovedajúcim spôsobom komunikovať. Otec za podklad svojho odvolania okrem iného použil hodnotenie matky zo znaleckého posudku X.. D. S. a vyjadril obavu, že matka koná neobjektívne, pod vplyvom výraznejších osobností v jej okolí. Jeho hodnotenie matky maloletých detí navodzuje, že svojim postojom vo veciach spoločných maloletých detí a riešenia rodičovských záležitostí sa tiež prezentuje voči matke ako „výraznejšia osobnosť“.

2. Zo správy zo sociálneho zisťovania zo dňa 12.03.2020, z pohovoru s maloletými deťmi súd zistil, že: Mal. N. úradu uviedol, že dnes sa pôjdu lyžovať na Šachtičky, ale u maminy nebudú dnes spať. Mal. F. uviedla, že cez víkend boli na koníkoch a u babky. Ďalej uviedla, že u maminy majú spoločnú izbičku a rada spáva s maminou na takej rozkladacej posteli. Mal. N. uviedol, že sa im tam celkom páči a len trošku je u ocina lepšie, ale vzhľadovo sa mu viac páči u ocina, ale iba v tom, že má vlastnú izbičku. Mal. F. uviedla, že u ocina majú viacero súrodencov, L. a D., ktorí majú jeden a pol roka a tri roky a nevdá im, že občas plačú. Ďalej mal. N. uviedol, že F. sa s L. háda, ale on sa rád hrá s D.. X.. F. uviedla, že bývajú u ocina spolu aj s maminou, teda nevlastnou maminou, pričom mal. N. dodal, že ju volá V. alebo mama, mamina si ju netrúfa volať. Zhodne uviedli, že so V. si rozumejú, nepáči sa im len, keď kričí, kvôli tomu, že L. nechce jesť a ona je veľmi málo a niekedy aj štyri hodiny. Mal. N. uviedol, že mamina si našla W., on je ale u maminy málo a má dve dcéry, s ktorými sa hrali. Mal. N. sa na W. páči, že ho zaujímajú autá rovnako, ako jeho. Chodia na pretekársku dráhu do Martina. Teraz by mal. N. nebol rád, keby prišiel W. z Bratislavy, lebo sa nechce nakaziť tým vírusom. Cez jarné prázdniny bol v tábore a mal. F. bola v lesnej škôlke, kde chodili na obrovské túry. Obaja zhodne uviedli, že sa im celkom páči tak, ako je to teraz, ale u maminy by chceli byť o jeden deň viac už od štvrtka večera okolo 17:00 hod. - 18:00 hod. Chceli by byť viac pri maminke, ale nie tak veľa, ako u ocina. Mal. N. uviedol, že on by nechcel, aby to bolo tak, ako pred tým, aby sa striedali u maminy a u ocina. Mal. F. by možno chcela, aby to bolo tak, ako pred tým, keď sa striedali. Zo školy mal. N. chodí autobusom a mal. F. vyzdvihuje tatko alebo občas V.. S tatkom chodia cez víkend na výlety, naposledy sa boli bobovať na takom jednom mieste a chodia na chatu, ktorú postavil pradedo. Mal. F. ďalej uviedla, že bude chodiť na skaut, na tie veľké túry, ale nevie, kedy začne. Mal. N. chodí na basketbal, a chodia aj na súťaže a naposledy vyhrali so Žilinou. Mal. F. s učením pomáha nevlastná mamina V. a niekedy cez víkend si robí úlohy aj s maminou. Mal. N. si robí úlohy do školy sám a keď potrebuje pomoc, tak mu pomôže V.. Mal. N. uviedol, že jeho obľúbené predmety sú informatika a slovenčina. Ako uviedol, po škole sa hrá s D. alebo je na mobile. Maloletá uviedla, že nemá rada slovenčinu a hlavne, keď majú veľký blok, lebo je to dlho.

Psychológ referátu poradensko-psychologických služieb prítomný na pohovore s maloletými deťmi dospel k záveru, podľa ktorého u maloletých detí sa ukázalo, že vzťah k biologickým rodičom je u detí pozitívny, k obidvom rodičom deti prežívajú pozitívne emocionálne väzby. Aj napriek tomu, že deti viac času trávia s otcom, k biologickému matke nie sú emocionálne väzby oslabené, k matke neustále prežívajú silné emocionálne väzby a vnímajú vnútornú potrebu byť s matkou viac, viac času s ňou tráviť a zažívať rôzne životné situácie. Neukázalo sa, že by pred matkou prežívali strach a obavu, alebo matku odmietali. Skôr prežívajú obavu o matku a smútok za matkou. Deti majú radi obidvoch rodičov a majú detskú fantáziu, keby matka s tatkom boli spolu, resp. bližšie k sebe, aj keď si uvedomujú, že reálne to nie je možné. Mal. F. výrazne citovo viac inklinuje k matke a vníma, že mal. N. viac inklinuje k tatkovi. Pri matke cíti mal. F. oporu, dôveru a bezpečie a vníma, že matka má o ňu starosť. Mal. F. otca vníma ako sebavedomého a dôležitého. Mal. N. vníma matku ako veselú, usmiateu a dokážu sa spolu „aj pobláznit“. Otca vníma ako primeraného partnera. Deti v priebehu zisťovania ich názoru sa správali primerane, spontánne, reagovali prirodzene bez napätia, skákali si do reči a voľne vyjadrovali svoje myšlienkové procesy.

V domácnosti otca majú maloleté deti vytvorené vhodné podmienky pre zdravý psychický a fyzický vývin, pričom hygiena v domácnosti bola na dobrej úrovni. U matky majú maloleté deti vytvorené vhodné podmienky pre zdravý psychický a fyzický vývin, pričom hygiena v domácnosti bola na veľmi dobrej úrovni.

3. Súd z obsahu spisu zistil, že uznesením Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 32P/149/2017-186 zo dňa 09. 07. 2018 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 15CoP/30/2018-346 zo dňa 22. 08. 2018 boli maloleté deti dočasne zverené do starostlivosti otca, matke bol upravený dočasne styk s maloletými deťmi na každý páry týždeň v sobotu od 09.00 h do 18.00 h, v nedeľu od 09.00 h do 18.00 h. Uznesením Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 32P/149/2017-557 zo dňa 01.03.2019 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 12CoP/18/2019-672 zo dňa 17.05.2019 zrušil uznesenie Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 32P/149/2017-186 zo dňa

09.07.2018 v druhom, treťom a štvrtom výroku a dočasne upravil styk matky s maloletými deťmi každý párný týždeň v piatok od 17:00 hod. do nedele 17:00 hod. a každý nepárny týždeň v utorok od 15:00 hod. do 18:00 hod.

4. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

5. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

6. Podľa § 326 ods. 1 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

7. Podľa § 360 ods. 1 CMP neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

ods. 2 Ak súd nariadi neodkladné opatrenie bez návrhu pred začatím konania vo veci samej, začne konanie vo veci samej alebo poučí účastníkov o možnosti podať návrh na začatie konania vo veci samej.

8. Podľa § 367 CMP neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti. O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví.

Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia súd môže doručiť účastníkom až pri uskutočnení jeho výkonu, ak je predpoklad, že by bol výkon rozhodnutia inak zmarený. Účastníkom, ktorí neboli prítomní pri výkone uznesenia, doručí súd uznesenie spolu so zápisnicou o priebehu výkonu dodatočne.

9. Podľa § 363 CMP, súd môže aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

10. Účelom neodkladného opatrenia je rýchla i keď dočasná úprava právnych (nielen faktických) pomerov účastníkov alebo zabezpečenie výkonu existujúceho, hoci ešte prípadne nevykonateľného alebo očakávaného rozhodnutia (exekučného titulu). Vydanie neodkladného opatrenia predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť práva (nároku) a aby neboli vážnejšie pochybnosti o potrebe predbežnej úpravy. Pri nariaďovaní samotného neodkladného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení, a to z dôvodu, že nariadenie predbežného opatrenia má dočasný (predbežný charakter). Z toho dôvodu nie je síce potrebné zisťovať všetky tie skutočnosti, ktoré má mať súd zistené pred vydaním konečného rozhodnutia (vo veci samej), ale musia byť osvedčené okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť návrhu na toto dočasné opatrenie. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia. Potreba bezodkladne upraviť pomery neodkladným opatrením musí byť teda naliehavá a nevyhnutná. Neodkladné opatrenie je nevyhnutné vtedy, ak navrhovateľovi hrozí ujma alebo iný nezvratný následok, dochádza k porušovaniu alebo zasahovaniu do jeho práv a oprávnených záujmov, prípadne jeho právne postavenie sa zhorší alebo je bez vydania neodkladného opatrenia neisté. Neodkladné opatrenie môže obsahovať totožný obsah, ako výrok rozhodnutia vo veci samej, len ak to povaha veci pripúšťa.

11. Neodkladné opatrenie je opatrením výnimočným nie bežným, pretože každé rozhodnutie, ktorým súd zasahuje do života rodiny je krajným riešením. V prípade nariadenia neodkladného opatrenia v konaniach vo veci starostlivosti o maloleté deti je vždy prvoradý záujem maloletého dieťaťa. Výkon rodičovských práv a povinností nesmie vystaviť maloleté dieťa negatívnym vplyvom. Je potrebné brať ohľad na záujmy dotknutých osôb, predovšetkým na záujem maloletého dieťaťa. Európsky súd pre ľudské práva prisúdil zvláštny význam zvrchovanému záujmu dieťaťa, ktoré podľa svojej povahy a závažnosti môže prevážiť nad záujmom rodiča. Toto konštatovanie má na mysli potrebu nájdania

určitého a konkrétneho spôsobu zosúladenia toho, čo je v záujme maloletého dieťaťa a čo je v záujme jeho rodičov.

12. Podľa nálezu Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. I. ÚS 2903/14 zo dňa 12.05.2015 z požiadavky dočasnosti zásahu ďalej vyplýva aj nutnosť priebežného preskúvania jeho opodstatnenosti a primeranosti - teda toho, či je predbežné opatrenie všeobecne stále na mieste v tej podobe, v akej bolo skôr nariadené, a to aj v priebehu súdneho konania, ak došlo k zásahu predbežným opatrením. Inak povedané, aj po odňatí dieťaťa zo starostlivosti rodičov na základe predbežného opatrenia je potrebné stále zvažovať, či nedošlo k zmene okolností a či nie je namieste zrušenie, či aspoň zmena predbežného opatrenia, ktorá by predstavovala menej intenzívny zásah do základných práv dotknutých osôb. Pritom aj v priebehu konania je nutné neustále skúmať, či sú dané dôvody k predbežnej úprave pomerov dieťaťa, a to v nezmenenej podobe, pričom toto skúmanie je potrebné náležite reflektovať aj v odôvodnení rozhodnutia o ďalšom trvaní predbežného opatrenia. Opodstatnenosť a primeranosť trvania predbežného opatrenia by všeobecné súdy, rozhodujúce v mimosporovom konaní, majú skúmať prípadne aj bez zodpovedajúcich námietok dotknutých účastníkov s ohľadom na všetky jemu dostupné a známe informácie. Prostredníctvom náležitého odôvodnenia svojich rozhodnutí môžu všeobecné súdy realizovať svoj pozitívny záväzok usilovať o opätovné zlúčenie rozdelenej rodiny.

13. Súd po oboznámení sa s obsahom spisu s poukazom na ust. § 204 CSP posúdil obsah podaného návrhu a súčasný stav vykonaného dokazovania a dospel k záveru, že nariadenie dočasnej striedavej starostlivosti rodičov k maloletým deťom je dôvodné. Súd porovnaním zisteného skutkového stavu pri nariaďovaní neodkladného opatrenia, ktorým boli maloleté deti dočasne zverené do starostlivosti otca, a súčasného stavu dokazovania, ustálil, že došlo k zásadnej zmene skutkového stavu, ktorý odôvodňuje zásah do dočasnej zmeny výchovného prostredia maloletých detí. S ohľadom na závery judikatúry Ústavného súdu Českej republiky je povinnosťou súdu, aby v rámci konania skúmal odôvodnenosť a potrebnosť nariadeného neodkladného opatrenia a v prípade ak zistí, že súčasný skutkový stav nereflektuje na dočasnú úpravu pomerov k maloletým deťom, je povinný nastaviť zásah do rodičovských práv takým spôsobom, ktorý bude reflektovať záujem maloletých detí a bude zodpovedať zistenému skutkovému stavu. S ohľadom na súčasný stav konania, kedy došlo k odročeniu pojednávania pre šírenie nebezpečnej nákazlivej choroby v rámci územia Slovenskej republiky, je naliehavé a nevyhnutné nariadenie nového neodkladného opatrenia, ktoré bude reflektovať potreby a záujmy maloletých detí. Dieťa má právo na starostlivosť oboch rodičov. Pod záujem dieťaťa zákon o rodine v čl. 5 písm. h) zakotvuje aj podmienky pre vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a blízkymi osobami. Práve ochrana tohto záujmu maloletých detí viedla súd k tomu, aby vyhovel podanému návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Tento záujem je totiž ohrozený vplyvom otca, ktorému sú maloleté deti dočasne zverené do osobnej starostlivosti. Otec si zjavne nedostatočne uvedomil, že účel dočasného zverenia maloletých detí nie je v tom, že jeho postoj k matke maloletých detí bude dominantný. V čase, keď súd rozhodol o dočasnom zverení maloletých detí do jeho starostlivosti, bola medzi rodičmi dohodnutá a vykonávaná striedavá osobná starostlivosť. Jeho úlohou, ako referenčného rodiča, bolo tak poskytnúť priestor matke maloletých detí, aby si svoje osobné pomery zriadila tak, aby mohlo dôjsť k nastoleniu pôvodného faktického stavu, ktorý sa v súčasnosti považuje za najpriateľnejší spôsob úpravy výkonu rodičovských práv a povinností, pretože umožňuje v rovnakej miere výchovne pôsobiť na maloleté deti. Medzi rodičmi však s odstupom času (konanie prebieha od roku 2017) nedošlo k žiadnemu dobrovoľnému posunu smerujúceho k zlepšeniu ich komunikácie a vzájomného rodičovského vzťahu. Práve naopak, ich argumentácia (prevažne na strane otca) je antipatická k osobe druhého rodiča, zavádzajúca, zahlcujúca súdne konanie a pritom nesmeruje k vytvoreniu konštruktívneho priestoru k vyriešeniu otázky starostlivosti o maloleté deti je žiadúce, aby rodičia namiesto zasielania siahodlhých osočujúcich podaní vynaložili úsilie na zlepšenie rodičovského vzťahu, účasťou u odborníka. Otec v tomto smere zjavne rezignoval a zameral sa len na boj o maloleté deti. V konaní o úprave výkonu rodičovských práv a povinností však nikto nie je víťaz a spravidla vždy prehrá dieťa, ktoré stráca ucelený vzťah k obom rodičom. Otec ako rodič, ktorému sú maloleté deti dočasne zverené, bol povinný vytvoriť priestor na upevňovanie vzťahu maloletých detí k matke a nielen vytvorenie stabilného výchovného prostredia, ktoré však s matkou ako rodičom maloletých detí nepočíta. Svedčí o tom skutočnosť, že otec nevlýval na maloleté deti v ujasnení, kto je ich biologická matka a kto je jeho súčasná manželka. Súd na základe výsluchu otca na pojednávaní dňa 05.03.2020 zistil, že otec nerešpektoval pranie matky, aby maloleté deti nevolali jeho manželku mama, čím maloleté deti vystavil neistote v ich rodinných vzťahoch. Odmietol ponechať otázku nastorenia náušnic u maloletej F. na matku, pre ktorú to z hľadiska jej matrimonality predstavovalo zjavne dôležitý

medzník v rovine matka - dcéra. Nerešpektoval primárne pranie matky, aby na rodičovské združenia v zásade chodili ako rodičia, ale naopak, vyhradil si v škole maloletých individuálne konverzácie u učiteľov. Matku len informoval o výbere krúžkov maloletých detí s odôvodnením, že si to maloleté deti priali, resp. vybrali. Úlohou rodiča však nie je vždy automaticky akceptovať pranie dieťaťa, pretože rodič s ohľadom na svoje skúsenosti, môže rozhodnúť, či daný krúžok je pre povahu maloletého dieťaťa vhodný, prípadne mu ponúkne ďalšie možnosti výberu. Otec však matku z uvedenej alternatívy vynechal. Otec ďalej bez súhlasu matky zmenil trvalý pobyt maloletých detí, hoci ide o skutočnosť, o ktorej by v zásade mali rozhodovať obaja rodičia spoločne, prípadne súd ak sa nevedia dohodnúť. Otec uprednostnil trávenie jarných prázdnin maloletých detí v škôlke a v dennom tábore na úkor matky, ktorá pritom záujem o poskytnutie starostlivosti maloletým deťom v patričnej časti prejavila. Je bežné, že rodičia v čase jarných prázdnin trávia s maloletými deťmi voľný čas, prípadne čas po absolvovaní denného tábora na získavanie spoločných zážitkov, keďže deti nemajú povinnosť plniť si školské povinnosti. To značí, že otec poňal dočasné zverenie maloletých detí do jeho starostlivosti ako dominantné rozhodovanie o akomkoľvek osude maloletých detí, vytlačujúc úlohu druhého rodiča v ich živote, ktorá má len „právo styku“. Na základe rozšírenia styku matky neodkladným opatrením, ako aj úpravou styku počas letných prázdnin, sa nepreukázalo, že by sa matka nevedela postarať o maloleté deti. Svedčí o tom aj fakt, že otec umožnil matke styk nad rámec stanovený neodkladným opatrením počas zimných prázdnin v roku 2019. Za nepriaznivý jav možno považovať aj správanie sa otca, ktorý maloleté deti riadne matke neodovzdá, pošle ich samých cez záhradku pre domom k matke, čím podľa názoru súdu si neplní povinnosť v zmysle nariadeného neodkladného opatrenia. Otec s matkou nekomunikuje okrem emailu, čím nie je pre deti vzorom, ako sa rieši neblahá rodičovská komunikácia. Je pre súd nepochopiteľné, aby rodičia s odstupom času a s vysokoškolským vzdelaním nevedeli komunikovať ako dvaja dospelí ľudia v medziach základného slušného správania. Otec tým tiež maloletým deťom vysielal signál, že matku maloletých detí nerešpektuje, ignoruje, čo maloleté deti citlivo vnímajú a môže to mať vplyv na ich správanie sa voči matke, keďže maloleté deti majú tendenciu preberať správanie sa rodičov.

14. Súd z pohovoru opatrovníka s maloletými deťmi zistil, že majú pozitívny vzťah k obom rodičom, pričom maloletý N. inklinuje viac k otcovi a maloletá F. k matke. Nejedná sa však o stav odmietania na strane matky. Je bežné, že maloleté deti môžu viac a menej inklinovať k jednému z rodičov viac ako k druhému. Na druhej strane však aj matka je v živote maloletých detí nevyhnutným pilierom, ktorý v danom prípade zjavne predstavuje emocionálnu oporu. Psychológ prítomný na pohovore zistil, že maloleté deti vnímajú potrebu byť s matkou viac, tráviť s ňou viac času a zažívať rôzne životné situácie. Neukázalo sa, že by pred matkou prežívali strach a obavu, alebo matku odmietali. Skôr prežívajú obavu o matku a smútok za matkou. Súd môže akceptovať názor maloletých detí o spôsobe starostlivosti len s určitým odstupom, pretože maloleté deti sú vo výlučnej starostlivosti otca, čím sa otec dostáva oproti matke do výhodnejšie pozície. Pre súd tak bolo rozhodujúce, že opatrovník zistil, že v podmienkach oboch rodičov majú maloleté deti vytvorené vhodné podmienky pre ich zdravý psychický a fyzický vývin, pričom hygiena v domácnosti matky bola hodnotená na veľmi dobrej úrovni, oproti domácnosti otca, kde bola na dobrej úrovni. Sumárne možno povedať, že v čase podania návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia neboli zistené skutočnosti, ktorými by matka mohla ohroziť maloleté deti ich zdravý fyzický a duševný vývoj, pre podozrenie ktorých boli pôvodne maloleté deti zverené do dočasnej starostlivosti otca. Voči matke nebolo začaté trestné stíhanie a ani trestné konanie vo veci, o čom svedčí prípis OR PZ Banská Bystrica zo dňa 07.09.2018. Naopak, maloleté deti vnímajú matku pozitívne.

15. K hodnoteniu zisteného skutkového stavu súd poukazuje na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 46/2013, podľa ktorého je potrebné poznamenať, že nemožno uprednostniť, zásadu stability výchovného prostredia dieťaťa, ak má ustúpiť vyššiemu cieľu - ktorým je zabezpečenie riadnej výchovy maloletého dieťaťa. Rodič dopúšťajúci sa takéhoto obmedzovania práva dieťaťa na stretávanie s druhým rodičom, ktorý je schopný vylúčiť druhého (výchovne spôsobilého) rodiča zo života ich spoločného dieťaťa neposkytuje žiadnu záruku, že výchova dieťaťa splní ciele, ktoré od nej spoločnosť očakáva. Súd by nemal v rozhodnutí o zmene zverenia váhať, pretože škody, ktoré môže programujúci rodič na psychike dieťaťa napáchať, sú vážneho a dlhodobého charakteru, pričom úspešnosť ich odstránenia závisí vo veľkej miere aj od dĺžky nesprávneho výchovného pôsobenia programujúceho rodiča. Je rozhodne v záujme dieťaťa byť v kontakte s oboma rodičmi; pokiaľ sú riadne výchovne spôsobilí. Otec v predmetnej veci uprednostňuje stabilitu výchovného prostredia maloletých detí na úkor budovania a upevňovania vzťahu maloletých detí s matkou, pričom jeho snahou je minimalizácia výchovného vplyvu matky na maloleté deti. Matka je podľa záverov opatrovníka výchovne spôsobilá poskytovať maloletým deťom potrebné zázemie vo svojej domácnosti. Maloleté deti matku

neodmietajú, naopak, bol zistený smútok z odlúčenia. Výlučné výchovné prostredie otca tak neposkytuje záruku, že splní ciele, ktoré od neho spoločnosť prostredníctvom zákona o rodine a záujmu maloletých detí očakáva, nakoľko, ako to bolo skonštatované vyššie, otec neprejavuje záujem na tom, aby matka mala možnosť rozhodovať spolu s ním o dôležitých záležitostiach maloletých detí. Stabilita výchovného prostredia tak musí ustúpiť riadnej výchove maloleté dieťaťa, ktorá zo strany matky predstavuje emocionálnu oporu a vplyv matky na výchovu maloletých detí. Z výsluchu matky na pojednávaní dňa 05.03.2020 vyplynulo, že pozná záujmy a charakter maloletých detí rovnako ako otec, pozná ich obľúbenú činnosť, hračky, záujmy a v tomto smere vie poskytnúť maloletým deťom podnetný program a všestranný rozvoj prostredníctvom zamerania jej osobnosti. Otec na druhej strane vie maloletým deťom poskytnúť zázemie v podobe reflektovania ich záujmov, je pre nich rovnocenný partner, ktorý svojim pragmatickým zameraním osobnosti vie obohatiť výchovu maloletých detí popri emocionálne založenej výchove matky. Z uvedených dôvodov sa súdu v súčasnosti javí ako najvhodnejšie, aby maloleté deti boli dočasne do rozhodnutia súdu vo veci samej zverené do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov než len do dočasnej starostlivosti otca prvým neodkladným opatrením.

16. Spory rodičov o maloleté deti negatívne dopadajú na osobnosť maloletých detí, ktoré sa stávajú prostredníkom medzi znesvárenými rodičmi a zároveň najsilnejšou zbraňou každého z nich. Po márnom vynaložení úsilia o utíšenie situácie v rodinách a naliehanie sudcov, aby aspoň jeden z rodičov urobil voči tomu druhému malý ústupok s ohľadom na záujem maloletého dieťaťa, ukončili súdny spor a na starostlivosti sa dohodli, vydajú sudy smutné rozsudky, ktoré sú už len rezignáciou na bezvýhodiskové situácie presytené návrhmi rodičov, posudkov psychológov a iných odborných vyšetrení, ktoré však jednoznačnú odpoveď vedľa poskytnúť len zriedka (In: Striedavá péče v rozhodovacej praxi Ústavného súdu, Právni rozhledy 8/2017, s. 277). V danom prípade obaja rodičia prejavujú záujem na výchove maloletých detí, pričom otec výlučne žiada, aby boli maloleté deti zverené do jeho starostlivosti a styk matke žiada upraviť v zmysle doterajšej predbežnej úpravy. Matka na strane druhej upustila od požiadavky zverenia maloletých detí do jej osobnej starostlivosti v rámci alternatívneho petitu navrhuje striedavú osobnú starostlivosť. Neodkladné opatrenie, ktoré bude predznamenávať rozhodnutie súdu vo veci samej, vie za určitých okolností vytvoriť priestor na to, aby súd v konečnom rozhodnutí posúdil, či neodkladným opatrením nastavený rámec je v záujme maloletých detí, a teda bude slúžiť ako podklad pre rozhodnutie vo veci samej. V zmysle nálezu Ústavného súdu Českej republiky I. ÚS 2482/13 zo dňa 26.05.2014 v konaní, v ktorom má byť rozhodnuté, komu bude maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, je za účelom rozhodovania v najlepšom záujme maloletého nevyhnutné, či o zverenie maloletého do jeho starostlivosti javí rodič úprimný záujem. (Vo veci Scozzari a Giunta proti Taliansku zo dňa 13. júla 2000 č. 39221/98 a 41963/98, body 223 a nasl. sa súd zaoberal k nutnosti koherentného záujmu o dieťa) Pokiaľ sú všetky relevantné kritériá posúdené samostatne a sú u všetkých osôb naplnené rovnakou mierou, je žiadúce zveriť dieťa do striedavej starostlivosti rodičov, či prijať opatrenia, ktoré takýto postup v budúcnosti umožní. Ak je teda zverenie dieťaťa do starostlivosti každej z týchto osôb v jeho najlepšom záujme, tak je spravdla v jeho najlepšom záujme zverenie do starostlivosti všetkých týchto osôb súčasne, pretože len takto sú zaistené podmienky pre všestranný rozvoj dieťaťa a len takýmto postupom je možné minimalizovať zásah do rodinného života dieťaťa (k možnému podradeniu už len zamýšľaného rodinného života pod ochranu čl. 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd pozri napr. rozsudok ESLP vo veci Schneider proti Nemecku zo dňa 15.09.2011 č. 17080/07, bod 81). Jedným z kritérií pre úpravu osobnej starostlivosti k maloletému dieťaťu je miera zachovania identity dieťaťa a jeho rodinných väzieb. Takýto zásah by mal byť minimalizovaný, teda aby dieťa nebolo odtrhnuté od osoby, ku ktorej má silnú náklonnosť, u ktorého dlhodobo zotrvalo a má u neho svoj domov (rozsudok ESLP vo veci Hokkanen proti Fínsku zo dňa 23.09.1994 č. 19823/92, bod 64). Toto kritérium súd považoval v danej veci za kľúčové, pretože súčasne nastavený dočasný styk matky s maloletými deťmi nereflektuje náklonnosť maloletých detí voči matke a na základe postoja otca (popísaného vyššie), smeruje k ochladeniu citových väzieb maloletých detí voči matke. Nie je namieste, aby maloleté deti javili smútok za druhým rodičom. Pokiaľ takýto stav nastal, je potrebné, aby súd pružne reagoval na danú situáciu, a to patričnou procesnou ingerenciou vo forme striedavej osobnej starostlivosti. Vo vzťahu k vyjadreniu názoru maloletých detí súd poukazuje na to, že pranie dieťaťa musí súd považovať za zásadné vodítko pri hľadaní jeho najlepšieho záujmu. Súčasne však nie je možné, aby súd postoj maloletého dieťaťa bez ďalšieho prevzal a aby svoje rozhodnutie založil len na jeho praní a nie na starostlivom a komplexnom posudzovaní jeho záujmu (nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. II. ÚS 4160/12 zo dňa 23.04.2013, či rozsudok ESLP vo veci C. proti Fínsku zo dňa 09.05.2006 č. 18249/02, body 57 - 59). Ak súd koná o úprave výkonu rodičovských práv a povinností, je potrebné vychádzať z premisy, že záujem dieťaťa je, aby bolo predovšetkým v starostlivosti oboch

rodičov (pozri Ústavný súd Českej republiky sp. zn. III. ÚS 1206/09 zo dňa 23.02.2010). To znamená, že súd je povinný prioritne skúmať, či nie sú dané dôvody pre striedavú osobnú starostlivosť, čo v danom prípade, na základe vyššie uvedených skutočností súd považoval za splnené.

17. Podmienkou striedavej osobnej starostlivosti (aj dočasnej) však nie je vždy dobrá rodičovská komunikácia. Súd je povinný nariadiť striedavú osobnú starostlivosť bez splnenia tejto podmienky, ak to vyžaduje záujem maloletých detí. V danej veci je preukázané, že bez striedavej osobnej starostlivosti by matka bola postupne vyňatá otcom zo života maloletých detí. Súd je toho názoru, že úroveň rodičovskej komunikácie je odstrániteľná položka v živote účastníkov konania. Naproti tomu ochladenie vzťahov medzi maloletými a matkou, prípadne vyňatie matky zo života detí, je odstrániteľné len ťažko. ESLP konštatoval, že súdy nemôžu vylúčiť striedavú osobnú starostlivosť z dôvodu, že s týmto spôsobom výchovy jeden z rodičov nesúhlasí, pretože chce mať dieťa vo výlučnej starostlivosti (rozsudok ESLP vo veci Zaunegger proti Nemecku zo dňa 03.12.2009, č. 22028/04 body 60 a nasl.). Súd má za to, že obaja rodičia sú spôsobilí maloleté deti vychovávať, majú o ich výchovu záujem a okrem riadnej starostlivosti obaja dbajú o ich výchovu po stránke citovej, rozumovej a mravnej, preto zverenie do striedavej osobnej starostlivosti by malo byť dodržaním práva maloletých detí na starostlivosť oboch rodičov. Akákoľvek striedavá výchova predpokladá zo strany rodičov predovšetkým toleranciu, spoločnú vôľu a schopnosť spolu komunikovať a spolupracovať (najmä nezapojovať dieťa do svojich vzájomných problémov). Súd nesmie na tento spôsob výchovy rezignovať už vtedy, ak jeden z rodičov s týmto spôsobom výchovy pro forma nesúhlasí. Ak je takýto súhlas obštrukčný, nedostatočne odôvodnený, postráda vo vzťahu k výchove dieťaťa relevanciu, nemôže oň súd oprieť svoje rozhodnutie. Súd zo strany otca nepovažoval jeho námietky ohľadne nedostatku starostlivosti o maloleté deti dostatočne preukázané a odôvodnené, naopak z poslednej správy zo sociálneho zisťovania a jej príloh, úpravy letného styku a zimných prázdnin vyplýva, že o maloleté deti sa matka vie postarať.

18. Účelom nariadenia tohto neodkladného opatrenia je zabránenie, aby dočasné zverenie maloletých detí do starostlivosti otca slúžilo k pokračujúcemu boju o maloleté deti medzi rodičmi. Ako vyplynulo z doterajšieho priebehu sporu, zachovaním doteraz platného neodkladného opatrenia by sa totiž otváral priestor pre zneužitie postavenia otca voči matke maloletých detí. Je nesprávnou domnienkou, že kritériu schopnosti komunikácie je skúmané len u rodiča, ktorý nemá dieťa vo svojej osobnej starostlivosti. Práve naopak, otec, ktorý má maloleté deti vo svojej osobnej starostlivosti, mal v rámci svojho doterajšieho procesného postavenia aktívne vytvoriť priestor pre to, aby sa zlepšila rodičovská komunikácia, čo z obsahu súdneho spisu však nevyplývalo. Preto nie je správne, ak sa otec striedavej osobnej starostlivosti bráni kvôli zlej a neštandardnej rodičovskej komunikácii. Súd nevyklučuje, že práve striedavá osobná starostlivosť bude podnetom a motiváciou k tomu, aby rodičia vzájomne komunikovali a pri výchove spolupracovali. Je nepochybné, že na psychiku dieťaťa veľmi pôsobí nekomunikatívnosť rodičov pri ich predávaní (konkrétne bezprostredná neprítomnosť otca). Jedná sa tak o výrazne nežiaduci jav pre osobnostný vývoj a duševné zdravie maloletých detí. Tiež sa môže stať, že ak tento stav bude pretrvávať až do rozhodnutia súdu vo veci samej, že súd pristúpi k zvereniu maloletých detí do výlučnej výchovy matke, keďže otec svojim konaním negatívne vplyva na psychický stav maloletých detí, ktorý súd je v rámci nastavenia končených pravidiel, povinný chrániť. Záujmom maloletých detí nepochybne je, aby boli predovšetkým v starostlivosti oboch rodičov, nie je to možné, tak toho z rodičov ktorý k tomu má lepšie predpoklady, mimo iného uznáva úlohu a dôležitosť druhého rodiča v živote dieťaťa a je presvedčený, že i tento druhý je dobrým rodičom (uvedená premisa však v čase vydania tohto rozhodnutia zjavne na strane otca absentuje). Len taký rodič dokáže vytvoriť nielen väčší priestor pre to, aby dieťa absorbovalo vo väčšej miere výchovné pôsobenie druhého rodiča, ktorý ho nemá zverené do výchovy a iba s ním styk realizuje. Naopak zvyšuje sa tým pravdepodobnosť pozitívnej intenzívnej emocionálnej väzby dieťaťa k druhému rodičovi, čo otec zjavne ako referenčný rodič nepochopil. (k uvedeným záverom porovnaj Nález Ústavného súdu Českej republiky I. ÚS 2661/10).

19. V tomto smere tiež súd poukazuje na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 361/2016-63 zo dňa 19.03.2020, podľa ktorého podmienkou striedavej osobnej starostlivosti nie sú nevyhnutne iba ideálne a harmonické vzťahy medzi rodičmi maloletého dieťaťa. Ani určitá miera napätia, nezhody a antipatie medzi rodičmi samé osebe nepredstavujú prekážku pre zverenie maloletého dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti. Rozhodujúca je intenzita napätia a nezhôd a tiež hodnotenie tejto skutočnosti v kontexte s ďalšími okolnosťami, ktoré je potrebné vyhodnotiť v každom individuálnom prípade a v rôznych (relatívne častých) časových intervaloch - spravidla niekoľkokrát za rok.

20. Z uvedených dôvodov tak súd návrhu matky vyhovel, a dočasne nariadil striedavú osobnú starostlivosť, ktorá sa bude vykonávať v týždennom intervale. Súd upravil miesto prevzatia a odovzdávania maloletých detí pred vchodom do domu otca, ako tomu bolo doposiaľ. Dôvodom zachovania tohto spôsobu je poskytnutie možnosti otcovi, aby začal z vlastnej vôle prejavovať u maloletých detí rešpekt k matke a bol prítomný pri predávaní a odovzdávaní maloletých detí, čím dobrovoľne vyjadrí uznanie úlohy a dôležitosti matky v živote maloletých detí.

21. Keďže matka podala návrh na nariadenie neodkladného opatrenia po podaní návrhu vo veci samej, súd v zmysle § 330 ods. 1 CSP vymedzil dobu trvania neodkladného opatrenia do právoplatného skončenia veci vedenej na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 32P/149/2017.

22. Nariadením neodkladného opatrenia odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené neodkladné opatrenia uzneseniami č. k. zn. 32P/149/2017-186 zo dňa 09. 07. 2018 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 15CoP/30/2018-346 zo dňa 22. 08. 2018 a č. k. 32P/149/2017-557 zo dňa 01.03.2019 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 12CoP/18/2019-672 zo dňa 17.05.2019, nakoľko tie popri vydanom neodkladnom opatrení nemôže procesne obstáť.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici, písomne v troch vyhotoveniach.

V odvolaní musí byť popri všeobecných náležitostiach (§ 127 CSP) uvedené, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže byť rozšírený len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolanie je potrebné predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami, inak súd vyhotoví kópie odvolania na trovy odvolateľa.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj z dôvodu nesprávneho alebo neúplného zistenia skutočného stavu veci (§ 62 Civilného mimosporového poriadku).

Neodkladné opatrenie o úprave styku s maloletým je vykonateľné dňom jeho doručenia (§ 332 ods. 1 CSP).